

بسمه تعالی



موضوع تکلیف:

فصل 10

عدم اطمینان در محیط اقتصادی

استاد محترم:

جناب آقای دکتر محسن محمودزاده

تئوری حسابداری 2

تهیه و تنظیم:

زهرا دیده ور

شماره دانشجویی: 2201931407

(مجازی) نیم سال اول تحصیلی 94-95

1- مفهوم عدم اطمینان در بازار را تشریح نموده و بیان نمایید که پیامدها یا سودمندی وجود این

عدم اطمینان برای حسابداری چیست؟

پاسخ: مقصود از عدم اطمینان احتمال وقوع یک حالت از حالات ممکنه، در یک رخداد مشخص می

باشد. به عنوان مثال نتیجه حاصل از پرتاب یک تاس همراه با عدم اطمینان است.

بدیهی است که کسب اطلاعات نسبت به نتایج قطعی رخدادهای آتی تقریباً غیرممکن است، بنابراین تصمیم گیرندگان همواره به دنبال راهکاری می باشند تا بتوانند با بهره گیری از آن عدم اطمینان را کاهش داده و تصمیمات بهتری اتخاذ نمایند.

یکی از مهمترین پیامدهای عدم اطمینان در محیط اقتصادی، توجه به نتایج تصمیمات است. از آنجا

که در شرایط اطمینان کامل، همواره نتایج با اهداف مورد انتظار کاملاً منطبق است و چالش

تصمیم گیری نیز مطرح نمی شود. اما در شرایط عدم اطمینان تصمیم گیری بسیار کلیدی می

شود، زیرا نتایج تصمیمات می تواند با نتایج مورد انتظار متفاوت باشد.

عدم اطمینان در محیط اقتصادی باعث شده است تا تصمیم گیری های اقتصادی اغلب همراه با

ریسک باشند. به این مفهوم که گاهی نتایج با انتظارات منطبق نخواهد بود.

انحراف نتایج تصمیم گیری از نتایج مورد انتظار به عنوان ریسک شناخته می شود.

سرمایه گذاران همواره به دنبال کاهش ریسک تصمیمات خود می باشند تا بتوانند با حداقل ریسک

تحمل شده به سطح مشخصی از بازده دست یابند. گزارش گری مالی به عنوان یک کالای

اقتصادی می تواند رخدادهای آتی را با عدم اطمینان کمتر پیش بینی و تصمیمات اقتصادی را بر

اساس آن اتخاذ نمود.

2- اقتصاد اطلاعات را تعریف و توضیح دهید که چگونه مفهوم اقتصاد اطلاعات با عدم اطمینان

موجود در بازار در هم تنیده است.

اقتصاد اطلاعات عبارت است از مطالعه و بررسی تولید، توزیع، بازاریابی، قیمت گذاری، فروش،

مصرف و کلیه درآمدهایی که به طور مستقیم و غیرمستقیم از طریق تولید، انتشار، فروش،

ذخیره، پردازش و دسترسی به اطلاعات حاصل می شود.

در بیانی کلی تر اقتصاد اطلاعات رشته ای از علم اقتصاد است که به مطالعه چگونگی تاثیر اطلاعات

بر تصمیمات اقتصادی می پردازد.

به بیان دیگر اطلاعات به عنوان یک کالای اقتصادی تلقی شده و دارای عرضه و تقاضا و به تبع آن

قیمت مشخص خواهد بود.

اطلاعات تا زمانی دارای ارزش بوده و برای آن تقاضا وجود دارد که برای مصرف کننده مزیت اقتصادی ایجاد نماید.

اغلب به دلیل ماهیت کالای عمومی بودن اطلاعات، تعیین ارزش اقتصادی مشکل است. دشواری در تعیین ارزش اطلاعات، تحلیل هزینه و منفعت در اقتصاد اطلاعات را نیز با مشکل مواجه ساخته است.

با این حال نمی توان منکر ارزش اقتصادی اطلاعات بود. در واقع بخشی از ارزش اطلاعات به واسطه کاهش عدم اطمینان در محیط اقتصادی می باشد. علاوه بر ارزش اطلاعات از دیگر موضوعات مورد بررسی در اقتصاد اطلاعات می توان به موارد زیر اشاره کرد:

گزارشگری مالی – میزان بهینه تولید اطلاعات – مشکل هماهنگی – آبخارهای اطلاعاتی – اصل آشکارسازی...

از دیگر موارد مورد بررسی در این زمینه عدم تقارن اطلاعاتی می باشد که برای حسابداری و گزارشگری مالی اهمیت دارد که امکان بسط مفهوم عدم اطمینان محیط اقتصادی را در موضوعات مرتبط با گزارشگری مالی فراهم می آورد.

3- عدم تقارن اطلاعاتی را تعریف و دو مورد **از مهم ترین پیامدهای** آنرا تشریح نمایید.

عدم تقارن اطلاعاتی زمانی پدید می آید که یکی از طرفین معامله نسبت به طرف مقابل اطلاعات بیشتری داشته و این اطلاعات برای وی مزیت اطلاعاتی در پی داشته باشند.

از **پیامدهای** آن می توان **انتخاب نامطلوب و خطر اخلاقی** را نام برد.

انتخاب نامطلوب: نوعی از عدم تقارن اطلاعاتی که در آن یک یا چند نفر از طرفین یک قرارداد یا معامله، نسبت به سایر طرفین دارای مزیت اطلاعاتی هستن و زمانی پدید می آید که برخی از اشخاص درون سازمانی به واسطه اطلاع در مورد شرایط کنونی و چشم انداز های آتی شرکت، نسبت به افراد برون سازمانی از مزیت اطلاعاتی برخوردار خواهند شد.

(به مثال خارج از کتاب براتون می زنم تا یادتون نره: مثلا وقتی که شخصی بیمار، ممکنه قرارداد بیمه عمر با شرکت بیمه منعقد کنه و در نهایت، نفع شخصی خودش رو دنبال کنه و به شرکت بیمه ضرر و زیان وارد کنه. این مشکل در 4 چوب رابطه بین مدیر و سهامدار نیز ممکنه بوجود بیاد و مدیر به نحوی رفتار کنه تا اطلاعات نادرست و یا غیر کامل به سهامدار منتقل کنه)

گزارشگری مالی می تواند از طریق بهبود افشای اطلاعات, بعنوان یک مکانیزم کارآمد در **کاهش انتخاب نامطلوب** ایفای نقش نماید.

خطر اخلاقی: نوعی از عدم تقارن اطلاعاتیه, که در آن یک یا چند نفر از طرفین یک قرارداد یا معامله, می تونن اعمال خودشونو مشاهده کنن . اما این امکان برای سایر طرفین فراهم نیستش و زمانی پدید می آد که مالک توان مشاهده تمامی فعالیت های مدیر (نماینده) را نداشته باشه.

یکی از راههای کنترل خطر اخلاقی, تنظیم قرارداد با مکانیزم های کارآمد می باشد.

تعریف یک شاخص ارزیابی عملکرد که بتونه خلاصه ای از عملکرد مدیریت را ارائه کنه, می تونه به طور قابل توجهی حل این مشکل را تسهیل کنه.

(یه مثال خارج از کتاب براتون می زنم تا یادتون نره: مثلا شخصی که اتومبیل خودش رو بیمه میکنه و دچار تصادف میشه ممکنه تصادف, فقط صدمه به سپر اتومبیل زده باشه, اما شخص ادعا می کنه که تصادف به بدنه اتومبیل که قبلا صدمه دیده بوده, نیز رسیده, این خطر در 4 چوب رابطه بین سهامدار و مدیر وقتی به وجود می آد که سهامدار نتونه اقدام و عمل مدیر را ملاحظه کنه).

{ سوال 3 سوال امتحانانی دوستان در ترم پیش بوده است }

4- ویژگیهای شرایط ایده آل در حالت اطمینان کامل را کامل بیان نمایید.

شرایط اطمینان, شرایطی است که در آن جریان های نقدی شرکت (سودهای تقسیمی) و نرخ بهره سیستم اقتصادی برای همگان مشخص می باشد.

نتایج حاصل از مثال کتاب شامل:

(الف) خالص ارزش دفتری دارایی = ارزش بازار

(ب) سود خالص مورد انتظار = سود خالص تحقق یافته

(ج) بازده مورد انتظار = نرخ بازده بدون ریسک

صورت مالی مربوط: گزارشاتی هستن که اطلاعاتی پیرامون چشم انداز های اقتصادی آتی شرکت به سرمایه گذاران ارائه می دهند.

نکته: در شرایط ایده آل سیاست های تقسیم سود نامربوط می باشند.

د) سود گزارش شده = سود حقیقی و صحیح

نکته: تحت شرایط ایده آل تنها ترازنامه می تواند اطلاعات مربوط برای تصمیمات سرمایه گذاران ارائه کند و صورت سود و زیان یک صورت مالی نامربوط است.

و) صورت های مالی ارائه شده، صورت های مالی قابل اتکا هستند.

ه) ارزش بازار دارایی ها = ارزش فعلی آنها

ی) ارزش خالص دارایی ها در ترازنامه = ارزش بازار شرکت

5- ویژگیهای شرایط ایده آل در حالت عدم اطمینان کامل را کامل بیان نمایید .

شرایط عدم اطمینان، همگان از رخدادهای آتی آگاه نبوده و تنها می توانند احتمال وقوع هر یک از این رخدادهای را برآورد کنند.

در زمان صفر هیچکس نمیداند وضعیت اقتصادی در سال پیش رو چگونه خواهد بود.

حالات ممکن برای شرایط اقتصادی دارای احتمالی عینی است.

ویژگیهای ایده آل در حالت عدم اطمینان شامل:

1- وجود نرخ بهره ای ثابت و مشخص که ارزش فعلی جریان های نقدی آتی با استفاده از آن محاسبه می شود.

2- مجموعه ای مشخص از حالات طبیعت که همگان از آن مطلع هستند.

3- احتمالات عینی.

4- امکان مشاهده رخدادهای برای همگان.

نتایج حاصل از مثال کتاب در شرایط عدم اطمینان شامل:

الف) صورت های مالی ارائه شده در این الگو مربوط و قابل اتکا می باشند.

صورت های مالی مربوط: گزارشاتی اند که می توانند با ارائه اطلاعاتی پیرامون چشم اندازهای آتی اقتصادی شرکت بر تصمیمات اقتصادی تأثیر گذار باشند.

صورت‌های مالی قابل اتکا: گزارشی از آن که ارقام مندرج در آن کاملاً منصفانه و بر اساس الگوی ارزش فعلی تهیه شده‌اند.

ب) همانند حالت اطمینان کامل، برای محاسبه ارزش منصفانه (بازار) اقلام مندرج در ترازنامه 2 راه وجود دارد:

یکی: محاسبه ارزش فعلی مورد انتظار اقلام به صورت مستقیم

دیگری: با بهره‌گیری از ارزش بازار دارایی مورد نظر

ج) علیرغم اینکه در شرایط عدم اطمینان سود مورد انتظار با سود تحقق یافته برابر نخواهد شد، مادامی که سودهای غیرعادی پایدار نباشند، صورت سود و زیان اطلاعات مربوطی ارائه نخواهد کرد.

د) در شرایط عدم اطمینان با در نظر گرفتن احتمالات ذهنی صورت سود و زیان یک منبع اطلاعاتی سودمند تلفی می‌شود که می‌تواند اطلاعاتی پیرامون رخدادهای آتی به سرمایه‌گذاران مخابره کند. چنین دیدگاهی می‌تواند بر توانایی فرد نسبت به پیش‌بینی جریان‌های نقدی و سودآوری آتی واحد تجار بیفزاید.

6- تئوری تصمیم انفرادی را تشریح نمایید؟ آیا این تئوری مبنای استاندارد گذاری در حسابداری است؟ رابطه آن را با رویکرد سودمندی در تصمیم توضیح دهید؟

تئوری تصمیم انفرادی به تصمیم‌گیری افراد در شرایط عدم اطمینان می‌پردازد.

تئوری تصمیم انفرادی بر مبنای وجود فرد منطقی است. فردی در اقتصاد منطقی است که ریسک‌گریز بوده است.

برخلاف شرایط ایده‌آل، در شرایط عدم اطمینان احتمالات دیگر عینی نیستند. بر همین مبنای تئوری تصمیم انفرادی رویکردی روشمند را مشخص می‌کند که به موجب آن، هر فرد می‌تواند با انتخاب از میان مجموعه حالات ممکن، بهترین تصمیم را بگیرد.

پیوند بین تئوری تصمیم انفرادی و حسابداری به این صورت برقرار می‌شود که صورت‌های مالی

می‌توانند اطلاعات سودمندی برای بسیاری از تصمیمات اقتصادی فراهم آورند. بر اساس

تئوری تصمیم انفرادی، افراد منطقی بوده و با تکیه بر سیستم های اطلاعاتی خود اقدام به اخذ

تصمیماتی می کنند که در سطح مشخصی از ریسک، بیشترین بازده را کسب کنند.

نهادهای حرفه ای حسابداری، **رویکرد سودمندی** در تصمیم را پذیرفته اند. پس می توانیم بگوییم که این رویکرد می تواند مبنای استاندارد گذاری در حسابداری باشد چون معتقداند که هدف اصلی صورت های مالی ارائه اطلاعاتی سودمند درباره وضعیت مالی شرکت می باشد، به نحوی که در اخذ تصمیمات اقتصادی، برای طیف گسترده ای از استفاده کنندگان سودمند واقع شوند. {سوال

6 سوال امتحانانی دوستان در ترم پیش بوده است}

7- رویکرد سودمندی در تصمیم را تعریف و بیان نمایید که رویکرد سودمندی در تصمیم از چه طریقی قابل اعمال در حسابداری است؟ **برخورد نهادهای استاندارد گذار** در قبال این رویکرد چگونه است؟

این دیدگاه ابتدا در سال 1966 مطرح و سپس بوسیله گزار کمیسیون تروبلاد تقویت شد. سوالی که منجر به پدید آمدن مفهوم مهمی در حسابداری با عنوان سودمندی در تصمیم شده است این است " که چگونه می توان صورت های مالی را سودمند تر ساخت؟

طبق این مفهوم تلاش در جهت اندازه گیری مقادیر حقیقی در حسابداری همچون سود حقیقی، چندان مهم نیست، بلکه باید تلاش کرد تا اطلاعاتی سودمند برای تصمیم گیری تهیه نمود.

پیامد با اهمیتی که این رویکرد برای تئوری و نحوه عمل حسابداری به همراه داشته است که : اکنون باید توجه بیشتری به استفاده کنندگان از صورت های مالی داشته باشیم، چرا که تحت شرایط ایده آل نمی توان ارزش شرکت را مستقیماً از صورت های مالی بدست آورد.

نهادهای حرفه ای حسابداری، رویکرد سودمندی در تصمیم را پذیرفته اند.

اولین و کاملترین بیانیه در زمینه پذیرش این رویکرد، توسط اف ای اس بی و در پروژه چارچوب نظری نمود پیدا کرد.

براسای بیانیه مفاهمی شماره یک اس اف ای سی ال اهداف گزارشگری مالی بدین شرح است:

اولین هدف گزارشگری مالی:

فراهم کردن اطلاعاتی که برای سرمایه گذاران، اعتبار دهندگان و سایر استفاده کنندگان فعلی و بالقوه در اخذ تصمیمات منطقی سرمایه گذاری، اعتبار دهی و تصمیمات مشابه سودمند باشد.

دومین هدف گزارشگری مالی:

فراهم کردن اطلاعاتی به قصد کمک به سرمایه گذاران، اعتبار دهندگان و سایر استفاده کنندگان فعلی و بالقوه در ارزیابی مبلغ، زمان بندی و عدم قطعیت دریافت های نقد آتی و قالب سود نقدی با بهره و عایدات حاصل از فروش، باز خرید] با سر رسید اوراق بهادار با وام ها.

8- رویکرد سودمندی از نظر تاریخی به چه دلیل در بین نهادهای استاندارد گذار مطرح گردید؟

اطلاعات حسابداری مربوط به استفاده کنندگان از صورت های مالی کمک می کنند تا پیامد رویدادهای گذشته، حال و آینده را پیش بینی کرده یا به تأیید یا اصلاح انتظارات پیشین خود پردازند.

این اطلاعات همچنین از توانایی ایجاد تفاوت در یک تصمیم برخوردارند.

اطلاعات می تواند با بهبود توانایی تصمیم گیرنده در پیش بینی یا با فراهم کردن باز خورد روی انتظارات پیشین، در تصمیمات تفاوت ایجاد کند.

معمولا اطلاعات این دو کار را همزمان انجام می دهد، زیرا اطلاع از پیامد اقداماتی که انجام شده بطور کلی توانایی تصمیم گیرنده را در پیش بینی نتایج اقدامات مشابه در آینده افزایش می دهند.

بدون آگاهی از گذشته، معمولاً مبنای پیش بینی ناقص خواهد بود. بدون علاقه مندی به آینده نیز شناخت گذشته بی فایده خواهد بود.

این تعریف از اطلاعات مربوط بیانگر آن است که اطلاعات در صورتی مربوط تلقی می شوند که به استفاده کنندگان از صورت های مالی کمک کنند تا پیش بینی های خود را از رویدادهای مالی (مانند عملکرد آتی و بازده حاصله) شکل دهند.

این تعریف با رویکرد سودمندی در تصمیم سازگار است.

بنابر این در شرایط ایده آل، اطلاعات مربوط در صورت های مالی، شامل بازده مورد انتظار آتی یا ارزش فعلی عایدات آتی می باشند حال آنکه در شرایط عدم اطمینان، اطلاعات شامل اطلاعاتی است که به سرمایه گذاران کمک می کند تا انتظارات خود از عایدات آتی را شکل دهند.

نکته:

یعنی مفهوم مربوط بودن، با تعریف اطلاعات در تئوری تصمیم مطابقت دارد. اینکه اطلاعات را هر گونه شواهدی می دانیم که از پتانسیل تغییر در تصمیمات فرد برخوردار باشند، یعنی " می تواند تفاوت در تصمیم ایجاد کند".

نکات مهم قبل از خواندن مطالب این فصل:

1 – سؤال 3 این فصل، سؤال 3 امتحان ترم قبل دوستان بوده است.

2 – سؤال 6 این فصل، سؤال 4 امتحان ترم قبل دوستان بوده است.

در ضمن استاد هفته بعد از ارائه، روی سؤال 3 تأکید داشتند.

دوستان عزیز، اگر احساس می کنید جواب سوالات یک مقدار طولانی هست لطفاً بر اساس سلیقه خودتون اون قسمت هایی رو که فکر می کنید زیاد توضیح داده شده است را حذف نمایید.

در پایان از همکاری صمیمانه تمامی دوستان عزیز و 3
متعهد و دلسوز خودم نهایت تشکر و قدردانی را داشته و
برای یکایک شما عزیزان، آرزوی ذهنی آرام، جسمی
سالم توأم با شادی و انرژی و موفقیت از ایزد منان
خواستارم.